
Aika 29.10.2025, klo 17:00

Paikka Pertunmaa-talo, Pertunmaa-sali (entinen valtuustosali)

Käsiteltävät asiat

§ 96 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 97 Pöytäkirjan tarkastus

§ 98 Otto-oikeus

§ 99 Kouluterveyskysely 2025

§ 100 Etelä-Savon perhekeskustoiminnan yhteistyösopimus 2026-2029

§ 101 Päiväkotikiinulan väistötilat

§ 102 Selvitys S2- ja erityisopetuksen järjestelyistä Mäntyharjun ja Pertunmaan yhtenäiskouluissa

§ 103 Sivistystoimialan hanketoiminta 2025

§ 104 Esi- ja perusopetuksen sekä lukion työ- ja loma-ajat lukuvuonna 2026-2027

§ 105 Kansalaisopiston toimintasuunnitelma vuodelle 2026

§ 106 Kansalaisopiston yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma

§ 107 Talousarvion 2025 toteutumisen seuranta

§ 108 Talousarvion 2026 valmistelu / Sivistyslautakunta

§ 109 Toimialan ajankohtaiset asiat

Osallistujat

Jaana Lopperi, puheenjohtaja
Annukka Räisänen, 1. varapuheenjohtaja
Salla Hutri, sihteeri
Harri Hautala
Tapio Hämäläinen
Panu Karjalainen
Pyyr Männistö
Jonna Pöysti
Ulla Sohlman
Katariina Tuokko
Tanja Hartonen
Juho Järvenpää, kunnanjohtaja
Hapii Salmi, nuorisovaltuuston edustaja
Piia Uotinen
Jari Hautamäki

§ 96

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen.
Hallintosääntö 134 § Toimielimen päätöksentekotavat
Hallintosääntö 135 § Sähköinen kokous
Hallintosääntö 136 § Sähköinen päätöksentekomenettely
Hallintosääntö 137 § Kokousaika ja -paikka
Hallintosääntö 138 § Kokouskutsu
Hallintosääntö 139 § Sähköinen kokouskutsu
Hallintosääntö 142 § Varajäsenen kutsuminen
Hallintosääntö 143 § Läsnäolo kokouksessa
Hallintosääntö 146 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ehdotus

Esittelijä: Jari Hautamäki, vs. sivistysjohtaja

Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

§ 97

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirjantarkastajien valitseminen
Hallintosääntö 159 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen

Pöytäkirjantarkastajat on valittu aakkosjärjestyksessä.
Pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Hautamäki, vs. sivistysjohtaja

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Ulla Sohlman ja Katariina Tuokko.

§ 98

Otto-oikeus

Valmistelijat / lisätiedot:

Jari Hautamäki, vs. sivistysjohtaja, jari.hautamaki@mantyharju.fi

Viranhaltijapäätökset ajalta 18.9.2025-16.10.2025

kansalaisopiston rehtori-kirjastotoimenjohtaja / vs. sivistysjohtaja

Hankintapäätös:

§ 3 Sähköisen oppimisalustan hankinta "eOpisto.fi - kansalaisopistoista buustia eOppimiseen -hankkeelle / Mainostoimisto Groteski, 29.09.2025

Ehdotus

Esittelijä: Jari Hautamäki, vs. sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta ei käytä otto-oikeutta, koska päätöspöytäkirjoissa ei ole mitään sellaista, mikä olisi esteenä päätösten täytäntöönpanolle.

§ 99

Kouluterveyskysely 2025

MjuDno-2024-687

Valmistelijat / lisätiedot:

Taija Kirstua, hyvinvointikoordinaattori, taija.kirstua@mantyharju.fi

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos toteuttaa Kouluterveyskyselyn joka toinen vuosi. Kouluterveyskysely tuottaa seurantatietoa lasten ja nuorten kokemuksista terveydestä, hyvinvoinnista, koulunkäynnistä ja opiskelusta sekä elintavoista.

Kouluterveyskyselyyn vastaavat perusopetuksen 4.- ja 5.-luokkalaiset ja 8.- ja 9.-luokkalaiset sekä 1. ja 2. vuosikurssin opiskelijat lukioista ja ammatillisista oppilaitoksista. Uusin Kouluterveyskyselyn tiedonkeruu on toteutettu keväällä 2025 ja niiden tulokset on julkaistu syyskuussa 2025. Kuntakohtaiset Kouluterveyskyselyn tulokset ovat saatavissa THL:n sähköisestä tulospalvelusta. Tulospalvelu mahdollistaa kuntakohtaisten tulosten tarkastelun suhteessa aiempiin vuosiin sekä eri alueisiin.

Vuonna 2025 Mäntyharjussa Kouluterveyskyselyyn vastasi yhdeksänkymmentäneljä perusopetuksen 4.- ja 5.-luokkalaista (n=94), satakaksi perusopetuksen 8.- ja 9.-luokkalaista (n=102) ja kuusikymmentäviisi lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijaa (n=65).

Tuloksia hyödynnetään parhaillaan työstettävän laajan hyvinvointisuunnitelman (2025–2029) tavoitteiden ja toimenpiteiden työstämisessä ja lisäksi tuloksia käsitellään laaja-alaisesti eri työryhmissä ja yhteisöissä.

Mäntyharjun Kouluterveyskyselyn tulokset sekä vuosiluokkien tiivistelmät on esitelty sivistyslautakunnalle jaetuissa oheismateriaaleissa.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Hautamäki, vs. sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta merkitsee tiedoksi vuoden 2025 Kouluterveyskyselyn tulokset.

§ 100

Etelä-Savon perhekeskustoiminnan yhteistyösopimus 2026-2029

MjuDno-2018-665

Valmistelijat / lisätiedot:

Taija Kirstua, hyvinvointikoordinaattori, taija.kirstua@mantyharju.fi

Liitteet

1 Etelä-Savon perhekeskustoiminnan yhteistyösopimus 2026-2029 (ei allekirjoitettu)

Etelä-Savon perhekeskus kokoaa alueen lasten, nuorten ja perheiden palvelut yhteen. Perhekeskustoiminta koostuu hyvinvointialueen, kuntien, kolmannen sektorin, seurakunnan sekä Kelan palveluista. Etelä-Savon alueella on kolme perhekeskusaluetta ja useita kohtaamispaikkoja.

Etelä-Savon alueen perhekeskustoiminnan eri toimijoiden välinen yhteistyö on käynnistetty jo vuonna 2016 ja yhteistyösopimukset on laadittu aiemmin vuosille 2020–2021, 2022–2023 sekä 2024–2025.

Maakunnallisessa lasten, nuorten ja perheiden johtoryhmässä on käsitelty ja hyväksytty (11.9.2025) Etelä-Savon perhekeskustoiminnan yhteistyösopimus vuosille 2026–2029. Tarkoituksena on, että sopimuksen allekirjoittavat kaikki Etelä-Savon kunnat, Etelä-Savon hyvinvointialue Eloisa, Terveystalo (vastaa Sulkavan sotepalveluista) sekä keskeisimmät seurakunnat ja järjestöt.

Yhteistyön tarkoituksena on turvata, suunnitella ja toteuttaa yhdessä lasten, nuorten ja perheiden varhaista tukea ja palveluita, jotta jokainen lapsi, nuori ja perhe saa tarvitsemansa avun ja tuen varhain, viiveettä ja kohdennetusti. Yhteistyöllä tavoitellaan perhekeskustoimintaan liittyvien eri osa-alueiden kokonaisvaltaista yhteistä näkemystä sekä linjauksia.

Perhekeskustoiminnan alaista toimintaa Mäntyharjussa on esimerkiksi Puuhala, perheiden avoin kohtaamispaikka. Lisäksi Mäntyharjun kunnasta on edustaja perhekeskustoiminnan alaisissa johtoryhmissä sekä verkostoissa (muun muassa Etelä-Savon lasten, nuorten ja perheiden johtoryhmä, Perhekeskustoimijoiden verkosto sekä Etelä-Savon kohtaamispaikkaverkosto).

Ehdotus

Esittelijä: Jari Hautamäki, vs. sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta merkitsee sopimuksen tiedokseen ja oikeuttaa sivistysjohtajan allekirjoittamaan sopimuksen.

§ 101

Päiväkotikielulan väistötilet

MjuDno-2025-443

Valmistelijat / lisätiedot:

Jari Hautamäki, vs. sivistysjohtaja, jari.hautamaki@mantyharju.fi

Sivistyslautakunta on kokouksessaan 16.6.2025 72 § pyytänyt teknisiltä palveluilta selvitystä päivähoidon tilaratkaisusta Pertunmaan varhaiskasvatuksen osalta. Pertunmaan kirkonkylässä toimivassa päiväkotikielulassa on todettu vakava sisäilmaongelma. Tästä syystä toiminta tulee pikaisesti siirtää terveisiin tiloihin. Sivistyslautakunta on todennut, että selvityksessä tulee huomioida tilojen toiminnallisuus ja turvallisuus sekä ratkaisun taloudellinen vaikutus lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Selvitys voi sisältää myös uudisvaihtoehdon.

Viranhaltijavalmistelussa on kartoitettu eri vaihtoehtoja sekä kunnan omistuksessa olevia tiloja että ulkopuoliselta vuokrattavia tiloja. Sisäilmaongelman vuoksi joudutaan tekemään tilapäisratkaisu siihen saakka, kunnes löydetään pitkäaikainen, pysyvä ratkaisu varhaiskasvatuksen kokonaistarpeeseen Mäntyharjun kunnan läntisessä osassa.

Väistötiloina on erityisesti tutkittu 1) Pertunmaan yhtenäiskoulun, 2) Puukoulun sekä 3) Tukikoti ry:n Leppälän tiloja. Parhaimmillaan väistötila sekä pitkäaikainen, pysyvä ratkaisu olisi terveellinen, turvallinen ja toiminnallisesti synergiaa tuottava.

Kunnanhallitus on hyväksyessään yt-neuvottelujen säästölistauksen edellyttänyt pysyvältä ratkaisulta merkittävää säästöä. Pysyvästä tilaratkaisusta tulee laatia hankesuunnitelma, jossa huomioidaan eri vaihtoehtojen kustannukset, toiminnallisuus ja turvallisuus sekä ratkaisun kestävyys pitkällä aikavälillä.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Hautamäki, vs. sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta merkitsee tiedokseen alustavat selvitykset.

§ 102

Selvitys S2- ja erityisopetuksen järjestelyistä Mäntyharjun ja Pertunmaan yhtenäiskouluissa

MjuDno-2025-622

Valmistelijat / lisätiedot:

Sari Mäkeläinen, sari.makelainen@mantyharju.fi

Jari Hautamäki, vs. sivistysjohtaja, jari.hautamaki@mantyharju.fi

Maahanmuuttotasaustaiset oppilaat voivat opiskella suomea ja kirjallisuutta toisena kielenä silloin, kun heidän suomen kielen taitonsa on vielä alkuvaiheessa. Tavoitteena on, että oppilaat saavuttavat sellaiset suomen kielen perustaidot, että hän pystyy toimimaan ja opiskelemaan ympäröivässä kieliyhteisössä tasavertaisena muiden kanssa. Oppimisen ja opetuksen toimivuuden kannalta on tärkeää, että S2-opetus on perusopetuksessa organisoitu oppilaslähtöisesti.

S2-opetuksen tavoitteet jakautuvat perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa (2014) viiteen eri osa-alueeseen. Tekstien tulkitsemisen ja tuottamisen tavoitteiden lisäksi S2-opetus pyrkii antamaan valmiuksia vuorovaikutustilanteissa toimimiseen sekä kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtämiseen. Viides tavoite on oppia käyttämään kieltä kaiken oppimisen tukena.

Perusopetuslain oppimisen tuki on uudistunut esi- ja perusopetuksessa (1090/2024). Aiemman tuen tasoihin perustuvan järjestelmän sijaan uusi laki säätelee konkreettisista tukimuodoista ja tukitoimista. Jos oppilaalla on vaikeuksia oppimisessa tai opetukseen osallistumisessa, tulee hänen saada tarvitsemiaan tukimuotoja ja tukitoimia.

Tukimuotojen ja tukitoimien toteutuksessa korostuu nykyistä vahvemmin suunnitelmallisuus ja ennakointi. Oppilaalla on aina ensisijaisesti oikeus ryhmäkohtaisiin tukimuotoihin. Jos ryhmäkohtaiset tukimuodot ovat riittämättömiä, on oppilaalla oikeus saada lisäksi yksilöllisesti kohdennettuja oppilaskohtaisia tukitoimia. Pienryhmissä on mahdollisuus toteuttaa sekä yksilöllisesti kohdennettuja toimenpiteitä että sellaisia opetusjärjestelyjä, joita ei voida toteuttaa perusopetusryhmissä.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Hautamäki, vs. sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta

1. merkitsee tiedokseen vs. sivistysjohtajan ja perusopetuksen rehtorin antaman selvityksen S2-opetuksen ja erityisopetuksen järjestelyistä ja tilanteesta,
2. päättää antaa Mäntyharjun yhtenäiskoulun perusopetukselle oikeuden aloittaa S2 valmistavan luokan opetuksen.
3. päättää perustaa Mäntyharjun yhtenäiskouluun yhden erityisopetusryhmän alakoulun opetuksen tueksi.

§ 103

Sivistystoimialan hanketoiminta 2025

MjuDno-2025-147

Valmistelijat / lisätiedot:

Jari Hautamäki, vs. sivistysjohtaja, jari.hautamaki@mantyharju.fi

Liitteet

1 Sivistystoimialan hankkeet_tilanne 10_2025

Sivistyspalveluiden toimintayksiköissä toimii vuosittain vaihteleva määrä hankkeita, jotka saavat kunnan ulkopuolista rahoitusta. Osa ulkoisella rahoituksella tuetusta toiminnasta on kertaluonteisia kehittämishankkeita ja osa suhteellisen vakiintunutta hanketoimintaa, johon haetaan avustusta vuosittain. Yhteistä näille toiminnoille on hankesuunnitelmaan perustuva toiminta, rajattu toiminta-aika sekä velvoite raportoida talouden ja tavoitteiden toteutumisesta. Osa hankkeista ovat useamman vuoden mittaisia, jolloin saatua rahoitusta siirretään tuleville talousarviovuosille toiminnan toteutumisen mukaisesti.

Vuoden 2025 alussa hyväksytyn rahoituspäätöksen saaneita hankkeita on käynnissä yksitoista. Niiden kokonaisarvo on noin 936187 € (hankesalkun arvo), josta avustuksen määrä on noin 720 564 € ja omarahoituksen osuus 215 633 €. Avustusprosentti on keskimäärin 77 %. Hankkeiden omarahoitusosuusprosentit vaihtelevat yleensä 0 ja 50 % välillä riippuen rahoittajasta, rahoitusmuodosta ja rahoitusohjelmasta.

Hankkeiden esittely liitteessä. Suunnittelu- tai avustushakuvaiheessa olevaa toimintaa ei ole sisällytetty tähän listaukseen.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Hautamäki, vs. sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta merkitsee tiedoksi sivistystoimen hanketoiminnan esittelyn.

§ 104

Esi- ja perusopetuksen sekä lukion työ- ja loma-ajat lukuvuonna 2026-2027

MjuDno-2025-616

Valmistelijat / lisätiedot:

Jyrki Taumala, lukion rehtori, jyrki.taumala@edu.mantyharju.fi

Liitteet

1 Työ- ja loma-ajan lukuvuosi 2026-2027

Mäntyharjun kunnan hallintosäännön 26 §:n mukaan sivistyslautakunta päättää koulujen lukuvuoden työ- ja loma-ajoista. Perusopetusta koskevassa lainsäädännössä on säädetty perusopetuksen koulupäivien lukumäärästä ja lukuvuoden koulutyön päättymisajankohdasta. Lukiolainsäädännössä ei ole säädöksiä työ- ja loma-ajoista. Mäntyharjun perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa pyritään noudattamaan mahdollisimman yhteneväisiä työ- ja loma-aikoja.

Perusopetuslain 23 § määrää perusopetukseen lukuvuodessa 190 työpäivää. Lukuvuoden työpäivistä vähennetään kuitenkin muuksi arkipäiväksi kuin lauantaiksi sattuva itsenäisyyspäivä, loppiainen ja vapunpäivä. Perusopetusasetuksen 7 §:n mukaan perusopetuksen lukuvuoden koulutyö päätetään viikon 22 viimeisenä arkipäivänä.

Koulujen henkilöstö on käsitellyt esitystä rehtorien johdolla.

Lukuvuoden 2026–2027 työ- ja loma-aikojen esitys sisältää myös esiopetuksen. Lukuvuoden 2026–2027 koulupäivien lukumäärä on 189. Lukuvuoden työpäivistä on vähennetty arkipäiväksi osuva loppiainen.

Esitys esi- ja peruskoulujen sekä lukion lukuvuoden 2026–2027 työ- ja lomapäivistä:

- syyslukukausi 2026 alkaa torstaina 6.8.2026
- syysloma 19.-26.10.2026 (viikko 43)
- joululoma 21.12.2026-10.1.2027
- kevätlukukausi 2027 alkaa 11.1.2027
- talviloma 1.3.-7.3.2027 (viikko 9)
- lukuvuosi päättyy 5.6.2027 (esiopetus 4.6.2027)

Perusopetusasetuksen 9 §:n mukaan työajoista tulee ilmoittaa ennalta oppilaille ja huoltajille ja vastaavasti lukioasetuksen 3 §:n mukaan työajoista tulee ilmoittaa ennalta opiskelijoille.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Hautamäki, vs. sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta päättää esi- ja perusopetuksen sekä lukion lukuvuoden 2026–2027 työ- ja lomapäivistä esityksen mukaisesti:

- syyslukukausi 2026 alkaa torstaina 6.8.2026
- syysloma 19.-26.10.2026 (viikko 43)
- joululoma 21.12.2026-10.1.2027
- kevätlukukausi 2026 alkaa 11.1.2027

-
- talviloma 1.3.-7.3.2027 (viikko 9)
 - lukuvuosi päättyy 5.6.2027 (esiopetus 4.6.2027)

§ 105

Kansalaisopiston toimintasuunnitelma vuodelle 2026

MjuDno-2025-615

Valmistelijat / lisätiedot:

Jari Hautamäki, vs. sivistysjohtaja, jari.hautamaki@mantyharju.fi

Liitteet

1 Kansalaisopiston toimintasuunnitelma 2026

Vapaasta sivistystyöstä annetun lain (1998/632) mukaan Opetus- ja kulttuuriministeriö voi myöntää kunnalle, kuntayhtymälle, rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle luvan tämän lain mukaisen oppilaitoksen ylläpitämiseen ja koulutuksen järjestämiseen. Lain mukaan kansalaisopiston tulee laatia vuosittain koulutuksen järjestämistä koskeva toimintasuunnitelma, josta käy ilmi koulutustoiminnan kokonaisuus. Mäntyharjun kunnan hallintosäännön 29 d §:n mukaan kansalaisopiston toimintasuunnitelmasta päättää sivistysjohtaja.

Kansalaisopiston toimintaympäristö on muuttunut parin vuoden sisällä merkittävän paljon. Opetus- ja kulttuuriministeriön vuonna 2024 toteuttamien leikkausten, kansalaisopiston toiminnan sopeuttamisen ja kuntaliitoksen toteuttamisen jälkeen kansalaisopiston toiminnallinen ja taloudellinen tilanne on edelleen positiivinen.

OKM on lisännyt kuntaliitoksen tuloksena Mäntyharjun kansalaisopiston vuosittaisten valtionosuustuntien määrää vuodelle 2025 siten, että vapaan sivistystyön valtionosuustuntien määrä on vuonna 4127 tuntia ja lisäksi on 14 tuntia käytettävissä kotoutumissuunnitelman mukaiseen maahanmuuttajien koulutukseen. Tätä on pidettävä kansalaisopiston toteuttamien valtionosuustuntien minimimääränä eli käytännössä jokaisen pidetyn tunnin kustannuksista kunta saa keskimäärin 57 % avustusta. Koska tuntien määrä on valtionosuuslaskennassa käytännössä ylitettävä, niin kokonaistuntikehyksen määräksi esitetään 4200 tuntia vuodeksi 2026.

Uuteen taloudelliseen ja toiminnalliseen tilanteeseen sopeutuminen edellyttää yhä tiiviimpää tilastollista seuranta ja tiedolla johtamista. Vuonna 2023 alkaneen sopeuttamisen taloudelliset tulokset ovat tulleet esiin vuosien 2024 ja 2025 toimintakatteessa. Samanlaiseen tasoon pyritään vuoden 2026 talousarvion suunnittelussa. Tähän saakka talouden tasapainottaminen on näyttäytynyt asiakkaille koulutustarjonnan kaventumisena (tuntikehyksen pienentäminen) ja opiskelijamaksujen korotuksina (tulojen lisääminen). Vuoden 2026 aikana on tavoitteena vakiinnuttaa toiminta ja talous nykyiselle tasolle.

Opiskelijamaksuja on korotettu viidellä prosentilla (5 %) 1.8.2020, 1.8.2021 ja 1.8.2024 sekä kymmenellä prosentilla (10 %) 1.8.2025 lukien. Vakiinnuttamisen tavoitteena on pitää osallistujamaksut 1.8.2025 päätetyllä tasolla.

Hallintosäännön 26 § mukaan sivistyslautakunta päättää tuntikehyksestä, lukuvuoden rakenteesta ja aikatauluista sekä opiskelijamaksujen suuruudesta.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Hautamäki, vs. sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta merkitsee tiedoksi Mäntyharjun kansalaisopiston toimintasuunnitelman vuodelle 2026 ja päättää

1. kansalaisopiston vuoden 2026 tuntikehykseksi 4200 opetustuntia,
2. kansalaisopiston lukuvuoden 2026–2027 rakenteen ja aikataulun toimintasuunnitelman liitteen 1 mukaisesti sekä
3. kansalaisopiston opiskelijamaksut lukuvuodeksi 2026–2027 toimintasuunnitelman liitteen 2 mukaisesti.

§ 106

Kansalaisopiston yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma

MjuDno-2025-614

Valmistelijat / lisätiedot:

Jari Hautamäki, vs. sivistysjohtaja, jari.hautamaki@mantyharju.fi

Liitteet

1 Kansalaisopiston yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma

Laki miesten ja naisten välisestä tasa-arvosta on tullut voimaan 1.1.2015. Lain tarkoituksena on estää sukupuoleen perustuva syrjintä ja edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa. Yhdenvertaisuuslaki on tullut myös voimaan 1.1.2015. Lain tarkoituksena on edistää yhdenvertaisuutta ja ehkäistä syrjintää sekä tehostaa syrjinnän kohteeksi joutuneen oikeusturvaa. Koulutuksen järjestäjän tulee huolehtia, että oppilaitoksella on suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Oppilaitosten osalta suunnitelman tulee käsitellä sekä työntekijöiden ja että opiskelijoiden tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Käytännössä molemmat lait käsittelevät samaa teemaa hieman eri näkökulmista, joten ne kannattaa oppilaitostasolla yhdistää yhdeksi suunnitelmaksi. Suunnitelman tulee edistää yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteutumista sekä tehdä tarvittavia toimenpiteitä asian eteen. Kaikkien näiden toimintojen tulee olla tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia.

Kansalaisopiston yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma sisältää toimenpiteitä tasa-arvon edistämiseksi. Ensimmäinen suunnitelma on laadittu vuonna 2016 laajassa paikallisessa yhteistyössä mm. luottamusmiesten ja työsuojeluvaltuutetun sekä henkilöstön nimeämien edustajien kanssa. Vuoden 2025 päivitys on toteutettu oppilaitostasolla ja annettu opiskelijoille ja opettajille, luottamus- ja työsuojeluhenkilöille sekä sidosryhmille mahdollisuus kommentoida ja arvioida päivitettyä suunnitelmaa sekä pakollista palkkakartoitusta.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Hautamäki, vs. sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta merkitsee suunnitelman tiedokseen.

§ 107

Talousarvion 2025 toteutumisen seuranta

MjuDno-2025-296

Valmistelijat / lisätiedot:

Jari Hautamäki, vs. sivistysjohtaja, jari.hautamaki@mantyharju.fi

Mäntyharjun kunnan vuoden 2025 talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa (ykh 13.1.2025, §9) määrätään lautakuntien talousarvion toteutumisen seurannasta seuraavasti:

Talousarviotoiminnan lähtökohtana

Kunnan toiminnassa on noudatettava talousarviota. Kunnan tehtävät on järjestettävä ja organisoitava niin, että toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutetaan ja että kunnan talous on tasapainossa. Kaikki viranhaltijat ja työntekijät ovat vastuullisia omasta toiminnastaan ja kaikissa toimissa noudatetaan hyvää hallinto- ja johtamistapaa. Toimielimiltä edellytetään taloudellisen toteutumisen kuukausittaista seuraamista ja tarvittaessa valmiutta sopeuttaa toimintansa muuttuvissa tilanteissa talousarvion mukaiseksi. Toimielinten määrärahoissa pysyminen edellyttää toimielinten jatkuvaa oman toiminnan kriittistä arviointia, tuottavuuden lisäämistä, tuloksellisen ja kannustavan henkilöstöjohtamisen kehittämistä, tehtäväjakojen uudistamista, yli toimialojen tapahtuvan yhteistyön lisäämistä sekä toimialan omaan perustehtävään keskittymistä.

Talousarvion seuranta ja muutokset

Vastuu toiminnan ja talouden seurannasta on toimialajohtajilla ja vastuualueiden esimiehillä. Vastuuhenkilöiden on seurattava määrärahatilanteen kehittymistä ja sovitettava toiminnat määrärahojen mukaisesti. Toimialajohtajat raportoivat lautakunnalle kuukausittain käyttötalouden toteutumisesta.

Mikäli tilikauden aikana toteutuvat menot ja niistä laaditut koko vuoden ennusteet osoittavat talousarvion ylitystä tai vaihtoehtoisesti tulokertymät ovat liian alhaisia ajankohtaan nähden, on välittömästi ryhdyttävä toimenpiteisiin. Toimintaa tulee kehittää siten, että menoissa saadaan aikaiseksi vastaava säästö. Toimialajohtaja raportoi toimielimelle toimenpiteistä, joita talousarviossa pysyminen edellyttää.

Talousarvion sitovuus

Toimielinkohtaiset sitovuustasot on vahvistettu talousarvion käyttötalousosassa toimielinten hallinnon ja palvelujen järjestämistä ja tuottamista varten. Sitovana tasona on toimintatulot ja toimintamenot lautakunnittain ilman suunnitelman mukaisia poistoja ja laskennallisia eriä sekä talousarvioasiakirjassa mainitut sitovat strategiaperusteiset tavoitteet. Lautakunnat päättävät määrärahojensa tarkemmasta käytöstä käyttösuunnitelmissaan. Kansalaisopiston sitovaksi tavoitteeksi on asetettu toimintakate.

Liitteessä sivistyslautakunnan talousarvion toteuma tilanteessa 09/2025. (liite toimitetaan myöhemmin)

Ehdotus

Esittelijä: Jari Hautamäki, vs. sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta merkitsee talouden toteuman 09/2025 tiedokseen.

§ 108

Talousarvion 2026 valmistelu / Sivistyslautakunta

MjuDno-2025-569

Valmistelijat / lisätiedot:

Jari Hautamäki, vs. sivistysjohtaja, jari.hautamaki@mantyharju.fi

Liitteet

- 1 TA2026 sivistys yhteensä
- 2 TA2026 sivistyksen yksiköt
- 3 TA2026 sivistys henkilöstösuunnitelma
- 4 TA2026 sivistys strategiset painopisteet

Talousarviota 2026 on valmisteltu sivistyslautakunnassa 23.9.2025.

Kunnanhallitus on kokouksessaan 25.8.2025 (§ 53) antanut laadintaohjeen vuoden 2026 talousarviolle. Sivistystoimialan ulkoisten kulujen menoraamiksi on annettu 11 432 000 €.

Kunnan taloutta on sopeutettu vuonna 2025 veroratkaisulla, talousarvion edellyttämillä karsinnoilla / päällekkäisyyksien karsimisella ja kunnanhallituksen hyväksymän keväällä 2025 käytyjen yt-neuvottelujen lopputuloksella. Erityisesti yt-neuvottelujen ratkaisut näkyvät kokonaisuudessaan vasta vuosina 2026–2027.

Vuoden 2026 talousarvion tavoitteena on välttää alijäämä, arvioida verotulokehitys ja valtionosuus kertymä realistisesti, mutta ei ylioptimistisesti. Sivistyspalvelujen käyttöraamissa on huomioitu yt-neuvottelujen toimialakohtainen ratkaisu säästötoimista. Käyttötalouteen on laskettu 2,2 %:n kasvu, jolla kompensoidaan inflaation ja palkkaratkaisujen vaikutus.

Sivistyspalvelut jatkavat vuonna 2025 voimassa olevan kuntastrategian toteuttamista siihen saakka, kunnes uusi Mäntyharjun kunta on saanut uuden strategian. Vuonna 2026 panostetaan edelleen seuraaviin strategisiin painopistealueisiin:

- Talous ja päätöksenteko: tiedolla ja taidolla johtaminen, älykäs sopeuttaminen
- Aktiviteetit ja luonto: monipuoliset ja saavutettavat kulttuuri-, liikunta- ja luontoaktiviteetit
- Terveellisten elintapojen edistäminen: kuntalaisten liikunta-aktiivisuuden edistäminen
- Mielen hyvinvoinnin tukeminen: kuntalaisten osallisuuden vahvistaminen

Sivistystoimi esittää seuraavia irtaimen omaisuuden investointeja vuosiksi 2026–2028:

	2026	2027	2028
Perusopetuksen kalustohankinnat	30 000	30 000	30 000
Lukion kalustohankinnat	30 000	30 000	30 000
Varhaiskasvatuksen kalustohankinnat	30 000	30 000	30 000
Nuorisopalvelujen kalustohankinnat	30 000	0	0
Kinon kalustohankinnat	30 000	0	0
Ruokalan kalusteet	250 000	0	0

Ehdotus

Esittelijä: Jari Hautamäki, vs. sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta

1. hyväksyy liitteiden mukaisesti sivistyslautakunnan talousarvion käyttötalousosan määrärahat ja lautakuntatason strategiset tavoitteet vuodelle 2026, henkilöstösuunnitelman vuosille 2026–2028 sekä irtaimistoinvestoinnit vuodelle 2026 ja
2. esittää liitteiden mukaiset määrärahat, tavoitteet, henkilöstösuunnitelman ja investointisuunnitelman kunnanhallituksen ja edelleen kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi.

§ 109

Toimialan ajankohtaiset asiat

Valmistelijat / lisätiedot:

Jari Hautamäki, vs. sivistysjohtaja, jari.hautamaki@mantyharju.fi

Sivistysjohtaja kertoo toimialan ajankohtaisista asioista.

1. Sijaisuudet, avoimet paikat ja muut henkilöstömuutokset
2. Muut asiat

Ehdotus

Esittelijä: Jari Hautamäki, vs. sivistysjohtaja

Merkittään tiedoksi.